

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

**KATA SENDI NAMA '*PADA*' DAN '*KEPADA*' DALAM
BAHASA MELAYU : PERBANDINGAN ANTARA TEKS
TATABAHASA DEWAN DENGAN DATA KORPUS DEWAN
BAHASA DAN PUSTAKA**

**MOHD POUZI BIN ZAKARIA
M20051000004**

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

**FAKULTI BAHASA
UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS**

2008

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

PENGAKUAN

Saya mengaku karya ini adalah hasil kerja saya sendiri kecuali nukilan dan ringkasan yang setiap satunya telah saya jelaskan sumbernya.

24 OKTOBER 2008

(**MOHD POUZI BIN ZAKARIA**)
NO. MATRIK : M20051000004

PENGHARGAAN

Setinggi ucapan kesyukuran saya panjatkan ke hadrat **Ilahi** kerana dengan izin, rahmat dan limpah kurnia-Nya dapat saya sempurnakan kertas projek ini. Selawat dan salam ke atas Junjungan Besar kita **Nabi Muhammad S.A.W**, keluarga, serta para sahabat baginda.

Ribuan terima kasih dan rasa terhutang budi yang tidak ternilai harganya saya rakamkan kepada **Yang Dikasihi En. Abdullah b. Yusof**, selaku pembimbing dan penyelia kertas projek ini atas penglibatan beliau secara bersungguh-sungguh, berdedikasi serta sabar dalam membimbing serta memberi nasihat dan tunjuk ajar kepada saya sepanjang kajian ini dilakukan.

Ribuan terima kasih juga saya rakamkan kepada **Ketua Pengarah Dewan Bahasa dan Pustaka (DBP)** serta **pegawai-pegawainya** di Bahagian Penyelidikan, Jabatan Bahasa, Dewan Bahasa dan Pustaka kerana membenarkan saya menggunakan kemudahan untuk mendapatkan data korpus berkomputer. Terima kasih juga kepada semua pegawai dan kakitangan perpustakaan UKM, UM, dan UPSI atas komitmen mereka semasa saya mengumpulkan bahan-bahan untuk kajian ini.

Terima kasih daun keladi, saya dedikasikan kepada pensyarah-pensyarah Fakulti Bahasa, Universiti Pendidikan Sultan Idris, Tanjong Malim, Perak (**Prof. Emeritus Dr. Abdullah Hassan, Prof. Dr. Abdul Hamid Mahmood, En. Idris Radzi**) di atas segala ilmu yang telah dicurahkan

Tidak lupa juga saya ingin merakamkan ucapan terima kasih kepada **kakitangan dan staf sokongan** Fakulti Bahasa UPSI, khususnya, **Pn. Zuliza**, teman-teman sekuliah, **En. Shamsul Haris, En. Zujiman** dan **Pn. Rosezah**; guru-guru dan kakitangan SMK Dr. Burhanuddin, khususnya **En. Azly Ibrahim, En. Shafrizal** dan **En. Saifuddin**, yang banyak membantu dalam hal-hal yang berkaitan komputer.

Buat keluarga tercinta, khususnya isteri saya **Pn. Wan Noraini Wan Hassan** yang banyak berkorban dan putera puteriku, **Ahmad Fawwaz Najmi, Fatin Najah** dan **Fathiah Najati**, maafkan papa kerana mencuri masa berharga kalian. Tidak ketinggalan kepada bonda **Pn. Hj. Azizah Salleh** dan semua yang terlibat menjayakan kajian ini, sama ada secara langsung atau tidak langsung. Hanya Allah sahaja yang dapat membalasnya. Jasa kalian amat saya hargai.

20 OKTOBER 2008

MOHD POUZI BIN ZAKARIA
Sarjana Pendidikan Bahasa Melayu
Fakulti Bahasa, UPSI

ABSTRAK

Salah satu aspek tatabahasa yang sering mengelirukan pelajar dan juga pengguna bahasa Melayu amnya ialah kata sendi nama. Dalam pengajaran tatabahasa di sekolah, seperti yang terdapat dalam buku-buku tatabahasa, fungsi kata sendi nama dan peraturan penggunaannya diterangkan dengan jelas oleh guru. Namun apabila pelajar-pelajar berdepan dan berinteraksi dengan masyarakat, termasuk membaca surat khabar dan majalah-majalah, mereka menjadi keliru kerana kata sendi nama yang dipelajari di sekolah mungkin agak berbeza dan lebih bebas penggunaannya dalam kalangan masyarakat. Fenomena ini bukan sahaja berlaku kepada pelajar sekolah tetapi juga kepada kebanyakan pengguna bahasa Melayu. Linguistik bukan merupakan ilmu yang statik sifatnya kerana bahasa itu sendiri merupakan entiti yang hidup. Namun begitu, mana-mana kajian yang dibuat secara saintifik juga memerlukan huraian ilmiah dan kukuh bagi memastikan apa yang bakal dicadangkan menggantikan pendapat penahu terdahulu diyakini oleh pengguna bahasa. Antara jalan penyelesaian yang boleh diambil adalah dengan menggunakan data korpus berkomputer dan juga korpus pertuturan. Kajian ini akan menganalisis data daripada korpus berkomputer Dewan Bahasa dan Pustaka untuk melihat gelagat sebenar pengguna kata sendi nama *pada* dan *kepada* dalam kalangan masyarakat. Secara umumnya penahu-penahu terdahulu meletakkan kata sendi nama *pada* dan *kepada* di hadapan kata nama atau frasa nama dengan hukum dan fungsi-fungsi tertentu. Bagaimanapun, berdasarkan data korpus berkomputer, didapati terdapat perbezaan pola penggunaan kata sendi nama *pada* dan *kepada* berbanding dengan Tatabahasa Dewan. Kajian ini menemukan beberapa dapatan yang menunjukkan penggunaan kata sendi nama *pada* dan *kepada* yang digunakan oleh masyarakat adalah bersesuaian dalam konteks ayat tanpa menjejaskan maksud yang ingin disampaikan, walaupun berbeza daripada dalam buku Tatabahasa Dewan.

ABSTRACT

One of the grammatical aspect that always confuse the students and the users of Bahasa Melayu in general is the preposition (kata sendi nama). Preposition has been explained and taught to students in schools clearly by the language teachers. However, when the students are facing and interact with the outside community as well as when reading the newspaper and magazines, they become confused. This is because the preposition that are learn in school might be different. The use of preposition in the community or in informal situations is more free. This phenomenon occurs not only to the school students but also to many users of Bahasa Melayu. Linguistic is not a static knowledge because language is a living entity itself. However, all the scientific and valid research the has been made needs academic explanation and elaboration to ensure what will be proposed to replace the linguists opinions which are convincing to the users of the language. Among the solutions that can be taken are by using computerised corpus data and speech corpus. This research will analyze the datas from Dewan Bahasa dan Pustaka computerised corpus to see the real nature of the users of the language when using the preposition "*pada*" and "*kepada*" in the community. In general, the earlier linguists have put the preposition "*pada*" and "*kepada*" infront of a pronoun or noun phrase under certain law and functions. However, based on the community corpus data, there are differences in the use of preposition "*pada*" and "*kepada*" pattern as compared to the Dewan grammar. This research has found that the use of the prepositions "*pada*" and "*kepada*" that are used in the community are suitable in certain sentence context without interfering the meaning that wished to be delivered. Eventough they are different from the Tatabahasa Dewan book.

KANDUNGAN

Muka Surat

PENGAKUAN	ii
PENGHARGAAN	iii
ABSTRAK	iv
ABSTRACT	v
KANDUNGAN	vi
SENARAI SINGKATAN	ix
BAB 1 PENDAHULUAN	1
1.0 Pengenalan	1
1.1 Pernyataan Masalah	6
1.2 Objektif Kajian	8
1.3 Kepentingan Kajian	9
1.4 Kaedah Kajian	11
1.5 Batasan Kajian	12
1.6 Definisi Konsep	12
1.6.1 Bahasa Melayu	13
1.6.2 Kata Sendi Nama	14
1.6.3 Data Korpus	16
1.6.4 Konkordans	17
BAB 2 KAJIAN LITERATUR	19
2.0 Pendahuluan	19
2.1 Pengenalan	19

2.2	Kajian Di Dalam Negara	22
2.3	Kajian Di Luar Negara	32
2.4	Konsep dan Huraian Tentang Kata Sendi Nama ‘Pada’ dan ‘Kepada’	35
2.4.1	Huraian Nik Safiah Karim dll.	35
2.4.2	Huraian Za’ba	40
2.4.3	Huraian Asmah Hj. Omar	41
2.4.4	Huraian Arbak Othman	43
2.4.5	Huraian Abdullah Hassan dan Ainon Mohd	46
BAB 3	KAEDAH KAJIAN	48
3.0	Pengenalan	48
3.1	Reka Bentuk Kajian	48
3.2	Kaedah Perpustakaan	49
3.3	Pengumpulan Data	49
3.4	Sampel Kajian	50
3.5	Kaedah Penganalisisan Data Kajian	51
3.6	Kesimpulan	51
BAB 4	DAPATAN KAJIAN	52
4.0	Pengenalan	52
4.1	Analisis Kekerapan Penggunaan Kata Sendi Nama <i>Pada</i> dan <i>Kepada</i> dalam Data Korpus	54
4.2	Perbandingan Dapatan Baharu Dengan Tatabahasa Dewan	57
4.3	Analisis Kata Sendi Nama	58
4.3.1	Penggunaan Kata Sendi Nama <i>Pada</i> Menurut Tatabahasa Dewan	59

4.3.1.1 Contoh Kata Sendi Nama <i>Pada</i> yang Tidak Mengikut Hukum Tatabahasa Dewan Dalam Data Korpus Berkomputer	62
4.3.2 Penggunaan Kata Sendi Nama <i>kepada</i> Menurut Tatabahasa Dewan	70
4.3.2.1 Contoh Kata Sendi Nama <i>kepada</i> yang Tidak Mengikut Hukum Tatabahasa Dewan dalam Data Korpus Berkomputer	73
4.4 Kesimpulan	77
 BAB 5 PENUTUP	 79
5.0 Pengenalan	79
5.1 Kesesuaian Metodologi Kajian	79
5.2 Dapatan Kajian	80
5.3 Implikasi Dalam Pendidikan	81
5.4 Kesimpulan	82
 RUJUKAN	 84
LAPMPIRAN	87

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ix
ptbupsi

SENARAI SINGKATAN

BM	-	Bahasa Melayu
DBP	-	Dewan Bahasa dan Pustaka
FK	-	Frasa Kerja
FN	-	Frasa Nama
ICT	-	Information Technology
KN	-	Kata Nama
KSN	-	Kata Sendi Nama

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

BAB 1

PENDAHULUAN

1.0 Pengenalan

Dalam Perlembagaan Malaysia artikel 152(1) menyebut bahawa bahasa kebangsaan bagi negara Malaysia ialah bahasa Melayu. Kerajaan telah menggubal satu dasar pendidikan kebangsaan untuk melaksanakan bahasa Melayu sebagai bahasa pengantar di sekolah.

Dalam Laporan Razak (1956) disyorkan bahawa bahasa kebangsaan ialah bahasa Melayu hendaklah dijadikan mata pelajaran wajib di semua sekolah bantuan kerajaan. Mulai tahun 1957, pelaksanaan bahasa Melayu sebagai bahasa pengantar di sekolah dilakukan peringkat demi peringkat. Bahasa Melayu juga dijadikan alat untuk menyatupadukan rakyat Malaysia melalui pendidikan. Sejak tahun 1969, nama Bahasa Malaysia digunakan untuk bahasa Melayu.

Laporan Jawatankuasa Kabinet mengkaji Dasar Pelajaran (1979) menyebut pada masa ini (1978) bahasa Malaysia telah digunakan dengan meluasnya di sekolah dan dalam masyarakat sebagai bahasa perantaraan berbagai kaum di negara ini. Dengan ini Bahasa Malaysia dapat memainkan peranannya sebagai bahasa pengantar dan bahasa komunikasi untuk perpaduan rakyat.

Dalam konteks pendidikan di negara kita, bahasa Melayu mendukung peranan yang penting, bukan sahaja sebagai satu mata pelajaran wajib, tetapi sebagai medium untuk menguasai ilmu dalam mata pelajaran yang lain juga. Oleh yang demikian, sudah sewajarnya mata pelajaran ini dipelajari dan dikuasai dengan baik oleh pelajar-pelajar. Dalam hal ini, kita tidak dapat menafikan bahawa masih terdapat dalam kalangan pelajar yang tidak dapat menguasai bahasa Melayu, sekaligus masih lagi melakukan kesilapan bahasa. Masalah ini didapati sering menjadi punca kepada kegagalan pelajar untuk mencapai keputusan yang cemerlang dalam peperiksaan mata pelajaran tersebut. Keadaan ini berlaku kerana faktor-faktor tertentu seperti minat pelajar, sikap, teknik dan kaedah pengajaran guru yang sering dikatakan sebagai punca kepada kegagalan tersebut. Fenomena ini ditambah pula dengan pendedahan terhadap kepelbagaian varian dalam penggunaan bahasa dalam kalangan masyarakat.

Pada 15 Januari 1980, Menteri Pendidikan Malaysia telah mengumumkan bahawa satu jawatankuasa akan dibentuk untuk mengkaji penggunaan Bahasa Malaysia. Anggota jawatankuasa ini terdiri daripada pegawai Kementerian Pendidikan, Dewan Bahasa dan Pustaka, agensi lain yang berkait dengan bahasa dan pakar bahasa. Jawatankuasa Mengkaji Penggunaan Bahasa Malaysia ini diketuai oleh Awang Had Salleh. Dalam hasil mesyuarat jawatankuasa yang diserahkan kepada Menteri Pendidikan pada 25 Februari 1981. Jawatankuasa mendapati berlaku lima jenis penyimpangan sebagai sebab kesalahan bahasa. Di sini diperturunkan dua daripadanya.

- a. Penyimpangan yang bercanggah dengan pola bahasa Melayu dan ini merupakan unsur negatif.

- b. Penyimpangan yang salah daripada segi: sebutan, imbuhan, kata, frasa, makna dan ayat.

Antara sebab yang ditemukan oleh Jawatankuasa Mengkaji Bahasa Malaysia (1981) ialah:

- a. Kejahilan
- b. Kealpaan
- c. Sikap tidak mengambil berat
- d. Sikap angkuh.

Memandangkan hal ini semakin mengelirukan pengguna bahasa Melayu amnya dan para pelajar khususnya, seharusnya kita melihat susur galur penggunaan bahasa Melayu dalam sistem pendidikan di Malaysia. Menurut Asmah Haji Omar (1978:9) bahasa Melayu telah mula diperkenalkan oleh Inggeris sebagai satu mata pelajaran pada tahun 1819. Mata pelajaran ini diperkenalkan apabila wujudnya sekolah Melayu. Pada tahun 1956, Jawatankuasa Penyata Razak dibentuk bagi mengutarakan bahasa Melayu sebagai bahasa pengantar utama di sekolah-sekolah. Segala cadangan ini kemudiannya telah diperkukuhkan lagi melalui Penyata Rahman Talib pada tahun 1960 untuk menjadikan bahasa Melayu sebagai mata pelajaran wajib dalam kurikulum persekolahan di Malaysia. Berikutan daripada itu, martabat bahasa Melayu telah diletakkan ke tarafnya yang sebenar.

Meskipun bahasa Melayu telah diserapkan secara rasmi sebagai bahasa pengantar dalam kurikulum sejak tiga puluh tahun yang lalu, namun masih ada pelajar tidak dapat mengelak daripada melakukan kesalahan bahasa. Ketika memperkatakan

kesalahan bahasa, bentuk bahasa yang betul perlu dibuat penentuan. Kesalahan bahasa dan hubungannya dengan status bahasa Melayu perlu dilihat mengikut perspektif penggunaan bahasa tersebut sebagai bahasa kebangsaan, bahasa rasmi dan bahasa ilmu. (Zulkifli Baharin, 1997:1)

Pit Corder (1967:58) memberi pandangan tentang kesalahan bahasa, antara lain beliau mengatakan :

“All learners make mistakes. This is not confined to all language learners. We still make mistakes when we are speaking our mother tongue.”

Ibrahim Ahmad (1989) pula mengatakan bahawa kesilapan bahasa disebabkan ketidaksefahaman atau kejahilan seseorang itu terhadap hukum tata bahasa yang dipelajarinya. Manakala kesilapan bahasa pula berlaku disebabkan oleh faktor-faktor bukan linguistik seperti kegagalan ingatan, ketegangan, keletihan fizikal atau mental dan kadang-kadang kemabukan juga.

Nik Safiah Karim (1978) dan Asmah Haji Omar (1980) bersetuju bahawa penggunaan bahasa yang terkeluar daripada penggunaan yang baku adalah sebagai kesilapan bahasa, kecuali sekiranya dalam situasi tidak formal, misalnya penggunaan dialek-dialek bahasa Melayu.

Walau bagaimanapun, kesilapan bahasa itu boleh dilihat secara positif, seperti mana pandangan Asmah Haji Omar (1978:166):

“Kesilapan bahasa itu tidak seharusnya dianggap sebagai pencemaran, kerana kesilapan merupakan penyimpangan yang tidak disengajakan daripada peraturan-peraturan bahasa. Kesilapan boleh

diperbaiki secara mendidik dan bukan dimomok-momokkan.”

Salah satu aspek tatabahasa yang sering mengelirukan pelajar dan juga pengguna bahasa Melayu amnya ialah kata sendi nama. Dalam pengajaran tatabahasa di sekolah, seperti yang terdapat dalam buku-buku tatabahasa, fungsi kata sendi nama dan peraturan penggunaannya diterangkan dengan jelas oleh guru. Namun apabila pelajar-pelajar berdepan dan berinteraksi dengan masyarakat, termasuk membaca surat khabar dan majalah-majalah, mereka menjadi keliru kerana kata sendi nama yang dipelajari di sekolah mungkin agak berbeza dan lebih bebas penggunaannya dalam kalangan masyarakat. Fenomena ini bukan sahaja berlaku pada pelajar sekolah tetapi juga pada kebanyakan pengguna bahasa Melayu.

Apabila berlaku konflik yang timbul dalam penghuraian aspek nahu bahasa Melayu, sewajarnya dicarikan jalan untuk menghuraikan bahasa dengan lebih saintifik. Linguistik merupakan kajian sains yang membolehkan lebih banyak penyelidikan dilakukan. Linguistik bukan merupakan ilmu yang statik sifatnya kerana bahasa itu sendiri merupakan entiti yang hidup. Namun begitu, mana-mana kajian yang saintifik juga memerlukan huraian ilmiah dan kukuh bagi memastikan apa yang bakal dicadangkan menggantikan pendapat penahu terdahulu diyakini oleh pengguna bahasa. Antara jalan penyelesaian yang boleh diambil adalah dengan menggunakan data korpus berkomputer dan juga korpus pertuturan.

(Nor Hashimah Jalaluddin, 2005:21)

Ahli-ahli semantik pernah menyelesaikan masalah percanggahan makna dengan berbantuan data korpus. Mindt (1991) dalam McEnery (2001), yang dipetik oleh Nor Hashimah Jalaluddin (2005) membuktikan bahawa data korpus mampu menyediakan pertamanya kriteria yang objektif dalam menentukan makna dan keduanya menyelesaikan masalah kekaburan (*fuzziness*) dan darjah kecerunan makna (*gradience*) dalam bahasa Inggeris. Dengan bantuan korpus, Mindt telah berjaya menangkis dakwaan terawal penahu Inggeris mengenai kata kerja kala (*tenses*). Mindt mendapati subjek personal hadir dengan kerapnya dengan *present progressive*, manakala subjek personal hadir sedikit dengan *simple future*, iaitu *will* dan *be going to*.

Oleh yang demikian, kajian ini dibuat untuk menghuraikan dan membincangkan secara objektif persamaan dan perbezaan antara kata sendi nama ‘pada’ dan ‘kepada’ dalam buku Tatabahasa Dewan (Nik Safiah Karim dan rakan-rakan) dengan data-data daripada korpus Dewan Bahasa dan Pustaka (DBP).

1.1 Pernyataan Masalah

Dalam kajian linguistik, khususnya kajian yang berdasarkan data korpus, para pengkaji sering kali bertemu dengan bentuk alternasi morfem yang memiliki beberapa varian. Dari segi semantik, bentuk-bentuk ini boleh dianggap sebagai bervariasi bebas kerana hampir kesemuanya membawa makna yang sama, kecuali dalam kes tertentu, terdapat juga varian-varian yang membawa makna yang berbeza. Misalnya

kata terbitan ‘mengkaji’ didapati berbeza daripada ‘mengaji’, tetapi contoh seperti ini tidak banyak dalam bahasa Melayu. (Zaharani Ahmad , 2005:53)

Walaupun bahasa Melayu telah menjadi bahasa kebangsaan negara ini, tetapi penggunaan bahasa Melayu masih terdedah kepada pelbagai kesalahan. Kesalahan ini sering dilakukan sama ada secara lisan atau pun dalam bentuk penulisan. Kita sering terjumpa papan-papan tanda atau iklan yang menggunakan ejaan yang salah atau frasa yang digunakan secara tidak betul mengikut kehendak tatabahasa bahasa Melayu.

Bahasa Melayu dikatakan salah penggunaannya apabila terdapat unsur-unsur yang menyalahi peraturan tatabahasanya. Kesalahan ini berlaku dalam berbagai-bagai peringkat iaitu ejaan, kata, frasa, ayat dan juga imbuhan.

Ketika mempelajari tatabahasa bahasa Melayu, pelajar-pelajar diajar tentang penggunaan kata sendi nama menggunakan acuan buku Tatabahasa Dewan, yang telah diperakui kemantapannya oleh pihak Kementerian Pelajaran. Masalah kekeliruan tatabahasa mula timbul apabila pelajar berdepan dengan masyarakat, apatah lagi bila disogokkan dengan surat khabar, majalah-majalah dan buku-buku tatabahasa (selain daripada Tatabahasa Dewan) yang berada di pasaran, yang kadang kala berbeza dengan apa yang dipelajari di sekolah.

Kekaburan atau ketaksaan pengguna bahasa Melayu tentang ciri-ciri sintaksis kata sendi nama dalam bahasa Melayu ini menyebabkan seringkali berlaku ketidakselarasan dan kesilapan dalam penggunaan kata sendi nama. Contoh ketidakselarasan itu dapat dilihat dalam penggunaan kata sendi nama *dari* dan

daripada serta *ke* dan *kepada*. Di samping itu, terdapat juga pertindanan dalam penggunaan kata sendi nama seperti *bagi*, *terhadap*, *tentang*, *antara* dan *di antara*.

Contohnya:

1. Angin kencang bertiup *dari* arah selatan.

(bukan : Angin kencang bertiup *daripada* arah selatan)

2. Berdoalah *kepada* Yang Maha Esa.

(Bukan : Berdoalah *pada* Yang Maha Esa.)

Perbezaan-perbezaan, kekaburan serta ketaksaan ini tidak seharusnya dijadikan alasan oleh pengguna bahasa Melayu untuk terus melakukan kesalahan demi kesalahan apabila bertutur atau menulis dalam bahasa tersebut.

Sesungguhnya wajarlah bagi penyelidik untuk membuat kajian ini bagi menghuraikan dan membincangkan secara objektif persamaan dan perbezaan antara kata sendi nama 'pada' dan 'kepada' daripada buku Tatabahasa Dewan (Nik Safiah Karim dan rakan-rakan), berbanding data-data daripada korpus Dewan Bahasa dan Pustaka (DBP).

1.2 Objektif Kajian

Tujuan umum kajian ini adalah untuk meneliti, menghuraikan dan membincangkan secara objektif persamaan dan perbezaan antara kata sendi nama daripada buku Tatabahasa Dewan, dan data-data daripada korpus DBP.

Secara khususnya objektif kajian ini adalah untuk:

- i) Mengenal pasti struktur kata sendi nama '*pada*' dan '*kepada*' yang terdapat dalam buku Tatabahasa Dewan dan data-data daripada korpus DBP.
- ii) Mengenal pasti fungsi kata sendi nama '*pada*' dan '*kepada*' yang terdapat dalam buku Tatabahasa Dewan dan data-data daripada korpus DBP.
- iii) Mengenal pasti persamaan-persamaan struktur dan fungsi antara kata sendi nama '*pada*' dan '*kepada*' daripada buku Tatabahasa Dewan, dan data-data daripada korpus DBP.
- iv) Mengenal pasti perbezaan-perbezaan struktur dan fungsi antara kata sendi nama '*pada*' dan '*kepada*' daripada buku Tatabahasa Dewan dan data-data daripada korpus DBP.

1.3 Kepentingan Kajian

Pengkaji melakukan kajian ini kerana melihat pola penggunaan kata sendi nama '*pada*' dan '*kepada*' yang mengelirukan penutur bahasa Melayu. Semasa di sekolah, mereka belajar kata sendi nama tersebut berasaskan acuan buku Tatabahasa Dewan, tetapi apabila membaca surat khabar, majalah, ataupun buku-buku lain, didapati ada perbezaan, baik daripada segi struktur atau fungsinya. Fenomena ini harus ditangani

secara bijak dan ilmiah agar pengguna bahasa Melayu dapat memahami situasi sebenar dan tidak terus berada dalam kekeliruan. Pelajar-pelajar perlu mengetahui persamaan-persamaan dan perbezaan-perbezaan tersebut, dan seterusnya dapat membuat pertimbangan agar 'kecelaruan' ini tidak menjejaskan penggunaan kata sendi nama apabila mereka menjawab soslan-soalan peperiksaan. Sehubungan itu, kajian ini penting kerana:

- a) dapat membantu para pelajar di semua peringkat pengajian agar dapat memahami struktur dan fungsi kata sendi nama '*pada*' dan '*kepada*', serta dapat menggunakannya dalam situasi yang sepatutnya.
- b) dapat membantu guru-guru bahasa Melayu dalam menentukan teknik dan kaedah mengajar tatabahasa yang lebih berkesan dan realistik.
- c) dapat membantu kerajaan khususnya Kementerian Pelajaran Malaysia merangka dan menggubal kurikulum bahasa Melayu yang sesuai dengan perkembangan pengetahuan para pelajar.
- d) Dapat memberi maklum balas kepada penyelidik akan datang tentang persamaa-persamaan dan perbezaan-perbezaan kata sendi nama '*pada*' dan '*kepada*' yang terdapat dalam buku-buku tatabahasa dan korpus DBP.

1.4 Kaedah Kajian

Kaedah kajian yang digunakan berbentuk kaedah kepustakaan yang lebih bercorak deskriptif, iaitu mengkaji dan menganalisis bahan-bahan yang berkaitan dengan kata sendi nama '*pada*' dan '*kepada*'. Antara bahan-bahan tersebut ialah buku-buku yang berkaitan dengan bahasa, risalah, jurnal, artikel, akhbar, kertas kerja ilmiah yang berkaitan dan juga data-data korpus yang dimuat turun daripada korpus Dewan Bahasa dan Pustaka. Teks yang digunakan ialah Tatabahasa Dewan (Nik Safiah Karim dll). Sebanyak 900 data korpus kata sendi nama '*pada*' dan 900 data korpus kata sendi nama '*kepada*' telah digunakan dan dianalisis dalam usaha untuk membandingkannya dengan kata sendi nama '*pada*' dan '*kepada*' yang terdapat dalam teks Tatabahasa Dewan.

Tujuan pengkaji memilih teks tersebut untuk dibuat perbandingan dengan data-data korpus DBP adalah kerana setiap teks tersebut mempunyai kekuatan yang tersendiri. Tatabahasa Dewan ditulis oleh Nik safiah Karim dan tiga orang pakar bahasa yang tersohor, iaitu Farid M. Onn, Hashim Hj. Musa dan Abdul Hamid Mahmood. Teks ini juga menjadi pegangan guru-guru dan juga digunakan sebagai rujukan dalam pengajaran bahasa Melayu dalam sistem pendidikan di sekolah, maktab, mahupun di institusi pengajian tinggi.

1.5 Batasan Kajian

Kajian ini hanya menjurus kepada menganalisis persamaan dan perbezaan antara kata sendi nama '*pada*' dan '*kepada*' daripada buku Tatabahasa Dewan dan data-data korpus DBP sahaja.

Data korpus DBP yang mengandungi kata sendi nama '*pada*' dan '*kepada*' diambil daripada tiga jenis jurnal, iaitu akhbar-akhbar (tahun 2006), majalah-majalah ilmiah (tahun 2006) dan buku-buku klasik. Sebanyak 1,200 data diambil daripada setiap jenis jurnal, dengan masing-masing 1,200 data dalam bentuk konkordans, 1,200 data dalam bentuk ayat dan 1,200 data dalam bentuk perenggan. Jumlah keseluruhan data sebanyak 3,600 ini dijangka sudah mencukupi bagi tujuan analisis perbandingan.

1.6 Definisi Konsep

Dalam membincangkan kajian ini, pengkaji telah mengetengahkan beberapa konsep yang digunakan bagi merujuk maksud kata atau frasa tertentu. Oleh yang demikian, pengkaji telah menerangkan setiap maksud perkataan yang berkaitan, iaitu bahasa Melayu, perbandingan, kata sendi nama, dan juga data korpus.

1.6.1 Bahasa Melayu

Asmah Haji Omar (1978) menyatakan bahasa Melayu adalah bahasa kebangsaan dan bahasa rasmi negara Malaysia. Bahasa Melayu juga menjadi bahasa pengantar ilmu di sekolah di Malaysia menurut Dasar Pelajaran Kebangsaan. Awang Sariyan (1984) memetik perkara 152, para 1, Perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu, menyatakan bahawa Bahasa Kebangsaan adalah bahasa Melayu dan ditulis dalam bentuk tulisan yang ditentukan oleh parlimen. Profesor Ahmad Mohamed Ibrahim (1987) menyatakan perkara 152 di dalam Perlembagaan memperuntukkan bahawa Bahasa Kebangsaan ialah Bahasa Melayu dan hendaklah ditulis dalam apa-apa tulisan sebagaimana yang diperuntukkan dengan undang-undang parlimen.

Bahasa Melayu telah diangkat statusnya menjadi bahasa rasmi negara sejak tahun 1957. Semenjak tahun 1957, Bahasa Melayu menjadi bahasa kebangsaan, bahasa pentadbiran negara, bahasa media massa dan bahasa komunikasi rakyat. Sepuluh tahun selepas merdeka bahasa Melayu mulai dilaksanakan secara aktif sebagai bahasa ilmu pengetahuan di sekolah, maktab dan akhirnya pusat pengajian tinggi. Laporan Jawatankuasa Mengkaji Penggunaan Bahasa Malaysia (1981) oleh Awang Had Salleh, tidak ada definisi rasmi diberikan di mana-mana tentang istilah bahasa kebangsaan dan Bahasa Malaysia. Menurut apa yang diperuntukkan dalam perlembagaan berbunyi seperti berikut:

Bahasa Melayu ialah bahasa ibunda kepada orang-orang keturunan Melayu. Perkara 152 : 1 Perlembagaan Malaysia telah memperuntukkan Bahasa Melayu menjadi bahasa kebangsaan, ini hendaklah digunakan di dalam semua urusan rasmi untuk memenuhi kehendak tersebut. Pada peringkat awal, bahasa kebangsaan telah

diperkenalkan sebagai satu mata pelajaran di sekolah khususnya sekolah yang bahasa pengantarnya bukan Bahasa Melayu. Apabila kedudukan bahasa kebangsaan ini lebih mantap dan wujud pula keperluan untuk memperkukuhkan perpaduan rakyat dan memupuk keperibadian Malaysia, maka istilah Bahasa Malaysia telah digunakan.(1981)

Berdasarkan Laporan Jawatankuasa Kabinet Mengkaji Perlaksanaan Dasar Pelajaran (1980), Bahasa Malaysia telah digunakan secara meluas di sekolah dan dalam masyarakat sebagai bahasa komunikasi umum antara pelbagai kaum di negara ini. Sejak ini bahasa tersebut memainkan peranannya sebagai alat perpaduan dan integrasi nasional.

1.6.2 Kata Sendi Nama

Zainal Abidin Bin Ahmad (Za'ba) (1964) menyatakan sendi nama itu ialah yang khas dipakai dengan nama atau ganti nama sahaja bagi menunjukkan persangkutan nama atau ganti nama itu dengan sesuatu perkataan lain di dalam ayat. Beliau seterusnya menambah, "*Dalam perbahasan nahu, sendi nama itu dikatakan 'menguncikan' nama (atau ganti nama) yang menjadi penyambutnya itu, kerana nama itu tidak dapat bergerak lagi untuk membuat kerja lain-lain.*"(1964)

Sabaruddin Ahmad (1961) menyatakan kata sendi nama ialah kata yang berfungsi merangkai bahagian ayat dengan suatu keterangan tempat atau arah. De Hollander (1984) mendefinisikan kata sendi nama (preposisi) adalah kata yang

bertugas menyatakan pertalian antara dua nomina atau antara nomina dengan predikat.

Asmah Hj. Omar (1986) menamakan kata sendi nama sebagai *kata depan* dan berfungsi dalam frasa preposisi, yakni frasa yang unsur pertamanya ialah kata depan, sedangkan unsur berikutnya boleh terdiri dari kata sempurna. Frasa preposisi ini berfungsi dalam ayat sebagai adverba. Beliau membahagikan kata depan kepada tiga belas subgolongan kecil berdasarkan jenis adverba yang mendukungnya.

Arbak Othman (1989) juga menggunakan istilah kata depan untuk kata sendi nama memberikan definisi berikut:

“Perkataan yang tidak sempurna dengan erti kata ia tidak dapat berdiri sendiri, sebagai perkataan bebas, atau yang tidak boleh dengan sendirinya berdiri sebagai ayat. Oleh yang demikian, ia digunakan bersama dengan perkataan lain, biasanya di depan golongan nama.”

Gorys Keraf (1991) juga menggunakan istilah kata depan atau preposisi untuk kata sendi nama, yang bertugas merangkaikan kata atau bahagian kalimat. Tempatnya selalu terletak di depan kata.

Manakala Hashim Hj. Musa (1994) menyatakan, *kata sendi nama ialah sejumlah perkataan yang menjadi unsur wajib (bersama-sama dengan frasa nama) dalam frasa sendi. Kehadirannya adalah di hadapan frasa nama.*

Abdullah Hassan dalam buku *Tatabahasa Dinamika* (1994) menggolongkan kata sendi nama dalam golongan kata tugas, iaitu di bawah kata sendi. Kata sendi sentiasa hadir di depan perkataan yang diterangkan olehnya. Itulah sebabnya istilah

lain untuk kata sendi ialah *kata depan*. Kata sendi hanya diikuti oleh kata nama, itulah sebabnya dipanggil *sendi nama*.

Nik Safiah Karim, Farid M. Onn, Hashim Hj. Musa dan Abdul Hamid Mahmood (2006) dalam *Tatabahasa Dewan* menyatakan :

'kata sendi nama ialah perkataan yang letaknya di hadapan frasa nama. Antara kata-kata sendi nama yang lazim digunakan dalam bahasa Melayu ialah:

<i>dii</i>	<i>bagi</i>	<i>laksana</i>	<i>antara</i>
<i>ke</i>	<i>demi</i>	<i>sejak</i>	<i>untuk</i>
<i>dari</i>	<i>tentang</i>	<i>terhadap</i>	<i>dengan</i>
<i>daripada</i>	<i>seperti</i>	<i>akan</i>	<i>dalam</i>
<i>kepada</i>	<i>bagai</i>	<i>oleh</i>	<i>sampai</i>
<i>pada</i>	<i>umpama</i>	<i>hingga</i>	<i>kerana</i>

1.6.3 Data Korpus

Kamus Dewan Edisi Keempat, mendefinisikan korpus sebagai himpunan makalah (tulisan dan sebagainya) mengenai sesuatu perkara tertentu atau kumpulan bahan untuk kajian (seperti kumpulan contoh penggunaan kata dan lain-lain).

McEnery (2001) dipetik oleh Nor Hashimah Jalaluddin (2005) menyatakan bahawa linguistik korpus mungkin boleh diterjemahkan untuk ketika ini dalam bahasa mudah sebagai pengkajian bahasa yang berasaskan contoh-contoh ‘kehidupan

sebenar' penggunaan bahasa. Malah McEnery seterusnya menambah, *"ahli linguistik korpus mengkaji penggunaan sebenar bahasa sementara ahli linguistik lain hanya duduk di meja kopi dan memikirkan ayat-ayat liar dan tidak masuk akal."*

Kenyataan McEnery tidak dipersetujui oleh mereka daripada aliran pemikiran Chomsky(1957), malah mereka menganggap linguistik korpus ini hanyalah urusan metodologi semata-mata. Pendapat ini boleh disanggah dengan melihat bagaimana ahli semantik sendiri pernah menyelesaikan masalah percanggahan makna.

1.6.4 Konkordans

Konkordans ialah himpunan kehadiran sesuatu bentuk kata dengan setiap bentuk kata mempunyai lingkungan teksnya yang tersendiri. (Sinclair 1991: 32). Norezah Baharom (1994: 9) pula mengatakan bahawa konkordans ialah baris petikan penggunaan sesuatu kata daripada sekumpulan data korpus dengan kata yang hendak dikaji diletakkan di tengah-tengah baris. Umumnya, konkordans ialah indeks yang membentuk indeks pengabjadan untuk semua perkataan dalam korpus yang menunjukkan konteks kewujudan sesuatu kata.

Konkordans dapat menyediakan maklumat penting tentang fungsi, bentuk, makna dan konteks penggunaan kata. Melalui konkordans, penyelidik boleh menganalisis sesuatu kata dan memperoleh maklumat, antaranya:

- i) maklumat semantik, sintaksis, pragmatik dan statistik.
- ii) maklumat statistik, iaitu frekuensi kewujudan sesuatu kata dalam keseluruhan korpus atau sebahagian korpus.

iii)

penggunaan sesuatu kata dalam konteks yang lebih luas, iaitu dua atau tiga ayat sebelum atau selepas sesuatu ayat yang mengandungi sesuatu kata yang dikaji.

(Noresah Baharom 1993: 64)

